

ADVIES

Gert-Jan Monteny
Directeur Advies-ID

Continue monitoring
stalemissies:
uitvoering en
uitdagingen

I-VEE Symposium Via een gezonde bodem naar een gezonde toekomst voor de melkveehouderij
Vegetingsoord 4 juli 2024

1

ADVIES

Gert-Jan Monteny
Directeur Advies-ID

Even voorstellen

Geboren 1960

Werkzaam bij DLO en later bij IMAG-DLO

In 2000 Proefschrift "model ammoniakemissie melkveestallen"

Van 2005 – 2022 Monteny Milieu Advies

I-VEE Symposium Via een gezonde bodem naar een gezonde toekomst voor de melkveehouderij
Vegetingsoord 4 juli 2024

2

ADVIES

Opzet presentatie

Continu meten stalemissies:
Hoe werkt dat ?

Resultaten en duiding meetresultaten
melkveestal Sanne en Jan

Doorkijk: toepasbaarheid voor
emissie-management en doelsturing

I-VEE Symposium Via een gezonde bodem naar een gezonde toekomst voor de melkveehouderij
Vegetingsoord 4 juli 2024

3

ADVIES

Uitdaging: hoe 'meet' je de ventilatie van een natuurlijk geventileerde 'open' melkveestal ?

Per definitie:

Emissie =

Uitstoot =

ventilatie * (NH₃-stal – NH₃-buiten)

I-VEE Symposium Via een gezonde bodem naar een gezonde toekomst voor de melkveehouderij
Vegetingsoord 4 juli 2024

4

ADVIESD

Weinig ventilatie → veel CO₂ in de ruimte

I-VEE Symposium Via een gezonde bodem naar een gezonde toekomst voor de melkveehouderij
Vegetingsoord 4 juli 2024

5

ADVIESD

Veel ventilatie → weinig CO₂ in de ruimte

I-VEE Symposium Via een gezonde bodem naar een gezonde toekomst voor de melkveehouderij
Vegetingsoord 4 juli 2024

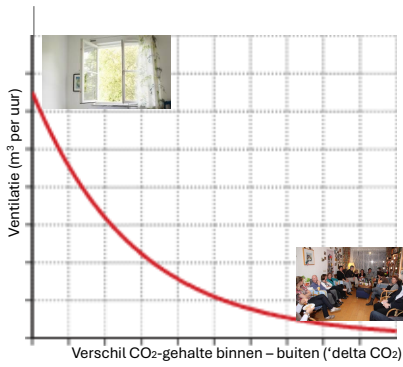
6

ADVIESD

Dit geldt ook voor een stal

Verschil CO₂ binnen - CO₂ buiten is maat voor de ventilatie van de natuurlijk geventileerde stal

Klein verschil (binnen = buiten): veel ventilatie
Groot verschil: weinig ventilatie

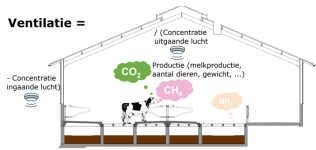
I-VEE Symposium Via een gezonde bodem naar een gezonde toekomst voor de melkveehouderij
Vegetingsoord 4 juli 2024

7

ADVIESD

Stalventilatie: berekenen met CO₂-massabalans

Ventilatie =

CO₂-balans over de stal = aanvoer -/- afvoer

Aanvoer:
CO₂ productie door de dieren (spijsvertering; enterisch)
CO₂ productie vanuit de mest

Afvoer:
ventilatie (luchtverversing, bijv. via nok, zijwanden)

Ventilatie = CO₂-productie / (CO₂-uitgaand -/- CO₂-ingaaand)

Alleen bij aanwezigheid dieren (opstal-uren)

I-VEE Symposium Via een gezonde bodem naar een gezonde toekomst voor de melkveehouderij
Vegetingsoord 4 juli 2024

8

ADVIESD

Belangrijk in de opzet van het meetsysteem is de representatieve bemonstering van de stallucht

Elke 7-10 m een 'kritische opening' (orifice) met stoffilter

WAGENINGEN UNIVERSITY & RESEARCH

I-VEE Symposium Via een gezonde bodem naar een gezonde toekomst voor de melkveehouderij
Vegetingsoort 4 juli 2024

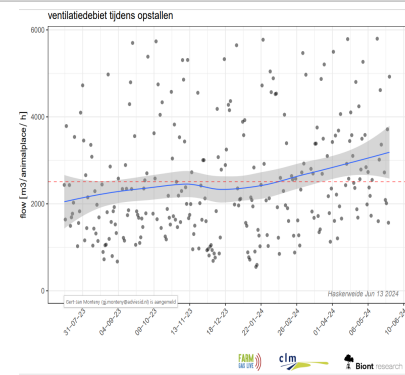
9

ADVIESD

Stip= daggemiddelde

Lijn = voortschrijdend gemiddelde (met standaard-deviatie)

Stal ventileert ca. 2.500 m³/uur per dierplaats

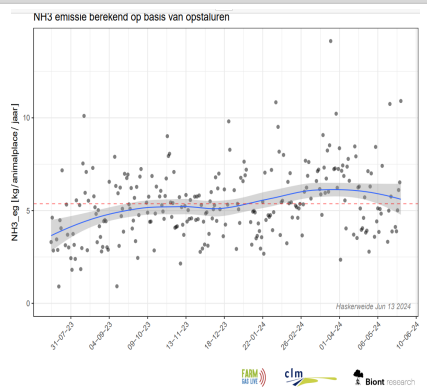
I-VEE Symposium Via een gezonde bodem naar een gezonde toekomst voor de melkveehouderij
Vegetingsoort 4 juli 2024

10

ADVIESD

Ammoniakemissie gemiddeld ca. 6 kg per dierplaats per jaar (met standaard-deviatie; SD)

Deze waarde past bij de verwachtingswaarde van de V3-vloer van V17 Agro

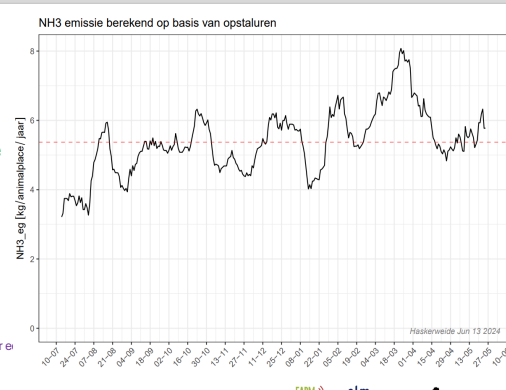
I-VEE Symposium Via een gezonde bodem naar een gezonde toekomst voor de melkveehouderij
Vegetingsoort 4 juli 2024

11

ADVIESD

Zelfde gegevens:

Voortschrijdend gemiddelde

I-VEE Symposium Via een gezonde bodem naar een gezonde toekomst voor de melkveehouderij
Vegetingsoort 4 juli 2024

12

ADVIESD

Methaanemissie gemiddeld ca. 115 kg per dierplaats per jaar

Is aan de lage kant 'norm': ca. 200 kg CH₄ per dierplaats per jaar, waarvan ca. 150 kg uit spijsvertering en ca. 50 kg uit mest

CH₄ emissie berekend op basis van opstaluren

I-VEE Symposium Via een gezonde bodem naar een gezonde toekomst voor de melkveehouderij
Vegetingsoort 4 juli 2024

13

ADVIESD

Doorkijk- 1

Dash-board voor de veehouder om emissies te kunnen sturen d.m.v. innovaties, maatregelen en management in de stal

I-VEE Symposium Via een gezonde bodem naar een gezonde toekomst voor de melkveehouderij
Vegetingsoort 4 juli 2024

Op termijn: vergunning met doelsturing

14

ADVIESD

Doorkijk- 2

Sturing/management (handelingsperspectief)

22-2 mest vaste jongvee in boeren gebruik + gemixt uitslag
22-2 gemixt oost
14-2 uitmesten close up stralok
14-3 mixen 10.00
11-3 mixen 15.00 + sleepstrog erin
12-3 mixen oude stal + sleepstrog wachtende kalkruimte bijruigen land
21-12 mixen wachtruimte + jongvee gladde 2u rond
14, 15, 16-3 vrede mestplank bijruigen
3-4 mest in boeren gebruik
17-4 rubbers mestschuim verwijderen

I-VEE Symposium Via een gezonde bodem naar een gezonde toekomst voor de melkveehouderij
Vegetingsoort 4 juli 2024

15

ADVIESD

Doorkijk- 3

Sturing/management (handelingsperspectief) stalemissies in dit Sbv-project o.a:

- Intensieve vloerreiniging met water
- Verdunnen urine
- Vitaliseren water

I-VEE Symposium Via een gezonde bodem naar een gezonde toekomst voor de melkveehouderij
Vegetingsoort 4 juli 2024

16

ADVIESD

Doorkijk – 4

monitoringssysteem bij inzet t.b.v. management kan eenvoudiger zijn

Bij inzet voor doelsturing zijn hogere kwaliteitseisen aan de orde en borging, zoals:

- veldcalibraties
- Certificering
- Juridische borging: hoe omgaan met onzekerheden (bandbreedte)

I-VEE Symposium Via een gezonde bodem naar een gezonde toekomst voor de melkveehouderij
Vegetingsoort 4 juli 2024

17

ADVIESD

Tenslotte

Dank voor uw belangstelling

Vragen ?

I-VEE Symposium Via een gezonde bodem naar een gezonde toekomst voor de melkveehouderij
Vegetingsoort 4 juli 2024

18